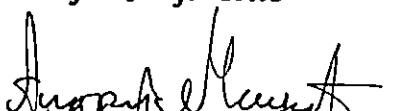

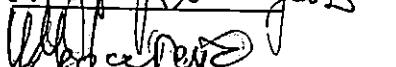
SKUPŠTINA CRNE GORE

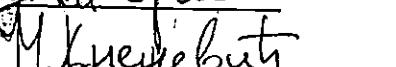
N/r Predsjedniku,
g-dinu Ivanu Brajoviću

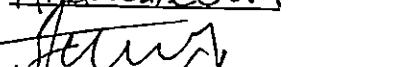
CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	19. 9. 2018 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-7118-4
VEZA:	
EPA:	523 XVII
SKRAĆENICA:	
PREDLOG:	

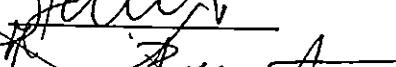
Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i odredaba člana 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo *Predlog rezolucije o reindustrijalizaciji Crne Gore*, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Andrija Mandić

Nebojša Medojević

Milan Knežević

prof. dr Branko Radulović

Janko Vučinić

Milutin Đukanović

Izvjestilac: prof. dr Branko Radulović

Ubijedeni da se dinamičan i kontinuirani privredni rast može, prije svega, ostvariti značajnim rastom i učešćem konkurentne i održive industrijske proizvodnje;

Znajući da konkurentna i održiva industrijska proizvodnja produkuje najveći broj radnih mesta, proizvodi srednju klasu, unapređuje ukupni kvalitet življenja i doprinosi blagostanju cijelog društva;

Znajući da konkurentna i održiva industrijska proizvodnja počiva na znanju, istraživanjima, kreativnosti, inovacijama, novim tehnologijama, besprekornoj organizaciji, dobrom zakonodavnom, poslovnom i investicionom okviru i ambijentu;

Znajući da svi trendovi u svijetu ukazuju da su najveći generatori rasta, stvaranje novih radnih mesta, angažovanje visokoobrazovanog kadra, ulaganje u znanje i transformacija tracionalne privrede i industije u prerađivačku proizvodnju sa većom dodatom vrijednošću;

Znajući da je ljudski kapital ključ razvoja i da su stručnjaci iz oblasti prirodnih, tehničkih i informatičkih nauka glavni nosioци razvoja;

Znajući da se globalno tržište snažno oblikuje uticajem brzorastućih ekonomija, konkurentnošću njihovih industrijskih proizvoda, inovativnom djelatnošću, finansijskim instrumentima podrške;

Znajući da industrija u Evropskoj Uniji učestuje sa preko 80% izvoza, oko 80% istraživanja, preko 25% radnih mesta, da svaki posao u industriji produkuje 1,5 do 2 radna mesta u drugim sektorima, da su u industriji najkvalitetnija i nadprosječno plaćena radna mjesta;

Znajući da novi koncept industrijske politike u Evropskoj Uniji počiva na simbiozi mnogih politika koje direktno ili indirektno, po širem i užem konceptu, utiču na industrijsku, na njenu konkurentnost i održivost;

Znajući da će Evropska komisija u sledeće tri godine mobilisati novih 315 milijardi € za poboljšanje tehnološkog razvoja, investicionog i finansijskog okruženja, da će se formirati poseban fond, pojačati udio javnih sredstava i podstaknuti privatna ulaganja, da će ključnu ulogu u realizaciji ulaganja imati nacionalne razvojne banke;

Znajući da će investicije biti ciljane u pojedine industrijske sektore i da će se podrška prvenstveno odnositi na komercijalne inovacije koje donose najveće ekonomске, socijalne, tehnološke, ekološke i regionalne efekte;

Znajući da su nosioci razvoja i autori strateških dokumenata i ekspertske analize nacionalne akademije, instituti, univerziteti i ukupna akademska zajednica;

Znajući da su klasteri konkurentnosti najbolji instrument za dinamičan rast sektorske konkurentnosti, za lobiranje i promociju, za korišćenje fondova i programa, za umrežavanje zajedničkih aktivnosti, za simbiozu naučnih i razvojnih institucija, državnih institucija i privatnog sektora;

Znajući da državna politika treba da ima prioriteni cilj očuvanje i razvoj industrijskog sektora, sa vlasničkim i upravljačkim statusom zavisno od pojedinog subjekta i faze transformacije, stvarajući investicioni i ukupni ambijent, podršku i olakšice, povezujući industriju sa naukom i razvojem i drugim sektorima, definišući je i realizujući kroz strategije i akcione planove;

Svjesni da je koruptivni neoliberalni ekonomski koncept i praksa ostavio pustoš i desetkovao crnogorsku industriju u prethodnih skoro trideset godina, da je njen udio bio više od 38% BDP-a, da su sad nestali ili trajno devastirani pojedini subjekti koji su bili nosioci privrednih aktivnosti, da su izraubovani prirodni resursi koji su dio reprolanca, da je u visokom stepenu i na velikom prostoru kontaminirana životna sredina, da su mnogi od oko 60.000 zaposlenih postali gubitnici tranzicije;

Svjesni da su mnogi privatizacioni postupci bili protivzakoniti, da je organizovani kriminal u mnogim slučajevima dobio i sudski epilog i potvrdu prethodnog, da u velikom broju slučajeva postoje osnovane indicije za to, da se mnogi tužbeni zahtjevi ne procesuiraju;

Svjesni da su vlasnici mnogih industrijskih subjekata postali protivzakonitim radnjama, da su uništili proizvodnju ili je ostvaruju u mnogo manjem obimu i na najnižem tehnološkom nivou, da nemaju ni preduzetničku inicijativu, ni znanja, ni motiva da inoviraju tehnološki proces, a da za to imaju neformalno saglasje Vlade;

Svjesni da su ekološke posledice primitivne industrijske prakse katastrofalne i da će samo za sanaciju „crnih“ ekoloških tačaka biti potrebne milijarde € i da će to umjesto tajkuna platiti građani Crne Gore;

Svjesni da se nastavlja sa protivzakonitim raubovanjem resursa, eksploracijom rude i šuma, kontaminacijom životne sredine uz podršku Vlade Crne Gore;

Svjesni da se nastavlja kontinuirana deindustrijalizacija Crne Gore, da je sada njen učešće manje od 10% BDP-a i da zapošjava manje od 20.000 radnika, da ne postoji ni dobar ni konkurentan poslovni i investicioni ambijent, da je niska iskorišćenost naučno-istraživačkog potencijala, da je izražena regionalna nejednakost, da su ulaganja u industriju mala, da zakonodavni okvir nije izgrađen na potrebanom nivou;

Svjesni da je ljudski potencijal postao limit razvoja industrije, da je kvantum znanja sve manji, da stručni kadar nestaje, da su vještine i kompetencije nedovoljne, da su nauka i razvoj marginalizovani, neorganizovani i da ne postoji motivisanost, da su studijski programi zastareli i neutaktivni, da je tržiste rada neadekvatno potrebama i razvoju industrije;

Suočeni sa poražavajućim činjenicom da su rude i proizvodi prerađivačke industrije najniže tehnološke sadržine naši dominantni izvozni proizvodi, svojstveni kolonijama iz prošlih vjekova;

Smatrajući da se finansijska podrška razvoju prerađivačke i ukupne industrije i privrede od strane IRF-a vrši na netransparentan, selektivan i necjelishodan način;

Smatrajući da kadrovski kapacitet Vlade, a posebno Ministarstvo ekonomije, ne posjeduju potrebno iskustvo, kompetentnost, vizionarstvo i odlučnost da prekinu dosadašnju pogubnu praksu deindustrijalizacije i pokrenu održivu, sveobuhvatanu i dinamičanu reindustrijalizaciju Crne Gore;

Konstatujući da aktuelna strateška dokumenta razvoja industrije – Industrijska politika Crne Gore do 2020. godine, višegodišnji Akcioni plan za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore do 2020. godine i Strategija razvoja prerađivačke industrije Crne Gore 2014-2018 su neadekvatne stanju i potrebama, što ukazuje uporedba projektovanih ciljeva iz 2014. i 2016. godine i sadašnja struktura, tehnološki sadržaj i dodata vrijednost industrijskog i prerađivačkog sektora;

Odlučni da se prekine sa dosadašnjom pogubnom deindustrijalizacijom Crne Gore, da se na sveobuhvatan način stvore prepostavke i pokrene održivi proces reindustrijalizacije Crne Gore;

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore, na prvoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2018. godini, dana... 2018. godine, donosi

REZOLUCIJU

O

REINDUSTRIJALIZACIJI CRNE GORE

- 1. Skupština Crne Gore smatra da razvoj baziran dominantno na uslugama ne obezbjeđuje progres društva.**
- 2. Skupština Crne Gore smatra da eksploracija i izvoz rude i sirovina i neplanska sječa šuma mogu samo produkovati velike i trajne štete po državu.**
- 3. Skupština Crne Gore smatra da je neophodno prekinuti dalji proces deindustrijalizacije Crne Gore.**
- 4. Skupština Crne Gore smatra da je reindustrijalizacija Crne Gore pitanje od najvećeg interesa po budućnost Crne Gore.**
- 5. Skupština Crne Gore potencira da je od posebnog interesa dinamičan, konkurentan i održiv razvoj preradivačke industrije.**
- 6. Skupština Crne Gore poziva pravosudne organe da preispitaju osnovanost dostavljenih tužbi i mnoge indicije o protivzakonitim radnjama u industrijskom sektoru u prethodnom periodu, da ih procesuiraju po hitnom postupku, da proglaše ništavnim ugovore koji su sačinjeni na protivzakonit način i na štetu Crne Gore.**
- 7. Skupština Crne Gore poziva Vladu, akademsku zajednicu, industrijski sektor, medije, strukovna udruženja i druge institucije da sve svoje kapacitete podrede ostvarivanju dinamične inovativne politike u Crnoj Gori.**
- 8. Skupština Crne Gore poziva sve institucije da stvore prepostavke za optimalan i dugoročno održiv i pametan razvoj nove, konkurentne industrije sa većom dodatom vrijednošću.**
- 9. Skupština Crne Gore smatra da ciljani industrijski razvoj treba ostvariti, prije svega, u sektorima preradivačke industrije aluminijuma, čelika, drveta, hrane, građevinarstva, energetike, elektronike i farmacije.**
- 10. Skupština Crne Gore smatra da sadašnji personalni sastav Vlade Crne Gore doprinosi negativnim i protivzakonitim radnjama i trendovima u industrijskom sektoru, te da ne posjeduje potrebnu kompetentnost i profesionalnost za sveobuhvatnu i punu reindustrijalizaciju.**

11. Skupština Crne Gore poziva Vladi Crne Gore da u cilju ostvarivanja predhodnih odrednica i strateških ciljeva realizuje sledeće mјere:

- Izvrši rekonstrukciju Vlade i značajno unaprijedi kompetentnost, profesionalnost i stručnost Ministarstva ekonomije sa novim personalnim rešenjima u cilju dinamične i održive reindustrijalizacije i ukupne ekonomije;
- Formira eksperetsku radnu grupu za razvoj industrije u sklopu Instituta za razvoj ili Vlade Crne Gore;
- Osnuje Institut za razvoj Crne Gore;
- Osnuje Crnogorsku razvojnu banku;
- Osnuje „Industriju Crne Gore“ AD, kao jednočlano akcionarsko društvo u državnom vlasništvu;
- Raskine protivzakonite koncesione ugovore i zabrani izvoz boksita, rude i prirodnih dobara;
- Sačini strateška dokumenta sveobuhvatnog, dinamičnog i održivog razvoja industrije za sledeći srednjoročni period, koji će biti u punoj saglasnosti sa novom industrijskom politikom Evropske unije, analitikom i metodikom;
- Sačini akcione planove dinamične, konkurentne i održive modernizacije prerađivačke industrije za period 2019-2020 godine;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti aluminijumske industrije;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti industrije čelika;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti industrije prerade drveta;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti prehrambene industrije;
- Sačini Studiju revitalizacije i dugoročne održivosti građevinske industrije;
- Sačini Studiju plana razvoja tržišta kapitala.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednik

Ivan Brajović

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Ustavni osnov za donošenje ove rezolucije sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE REZOLUCIJE

Reindustrijalizacija Crne Gore je pitanje postojanja Crne Gore kao održive države.

Potencijal reindustrijalizacije se ogleda u činjenici da bi revitalizovana alumijumska industrija sa proizvodnjom i preradom cca. 120.000 tona niskog, srednjeg, višeg i visokog tehnološkog sadržaja produkovala ukupni prihod od cca. 2 milijardi \$ i angažovala oko 5.000 zaposlenih.

Rezolucija, na svoj način, analitički i argumentovano, nudi stvaranje prepostavki da se radikalno, potpuno i pametno, otpočne sa inovativnom industrijskom politikom. Ona upućuje na aktere, faze i sektore kako bi se sprovela reindustrijalizacija na efikasan način i postigli maksimalni efekti u rastu BDP-a, broju zaposlenih, smanjenju spoljnog deficitu i unapređenju ukupnog ekonomskog, socijalnog i ekološkog stanja.

Sve je u rukama Vlade Crne Gore, da li će i umije li da prekine deindustrijalizaciju i sproveđe reindustrijalizaciju Crne Gore.

III FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE REZOLUCIJE

Za punu reindustrijalizaciju Crne Gore, osim znanja, potrebna su i savremene tehnologije za šta treba obezbijediti nekoliko stotina miliona €. Razvojna banka, tržište kapitala i institucionalni investitori, EU-fondovi, međunarodne finansijske institucije, komercijalne banke, svako na svoj način će finansijski podržati reindustrijalizaciju Crne Gore. Uložena sredstva će se direktno i indirektno vratiti i multiplicirati.